

Kronik Yorgunluk Sendromu Olan Hastalarda Egzersiz Kapasitesi, Solunum Fonksiyonu ve Venöz Kan Gazlarının Değerlendirilmesi

Tijen Acarkan¹, Meltem Yalçın^{2,3}, Burçin Tuvana Us^{1,3}, Demet Erdoğan¹, Yaşar Küçükardalı⁴,

Mehtap Kaçar^{1,3}

1Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyopatoloji Anabilim Dalı, Ataşehir, İstanbul

2Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoloji Anabilim Dalı, Ataşehir, İstanbul

3Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Ataşehir, İstanbul

4Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Ataşehir, İstanbul

Giriş ve Amaç: Kronik yorgunluk sendromu (KYS) tanısı için daha etkili yöntem ve belirteçlere ihtiyaç duyulduğu bilinmektedir. Bu çalışma, KYS'nin tanısına yeni bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, 25-45 yaş arasındaki KYS semptomları olan ve olmayan bireyler üzerinde yürütülmüştür. Kronik Yorgunluk Anketi ve Yorgunluk Şiddet Ölçeği kullanılarak gruplar oluşturulmuştur (Kontrol ve KYS grubu, n=30/grup). Tüm gönüllülere kardiyopulmoner egzersiz testi (KPET), spirometre, vücut kompozisyonu analizi, kavrama kuvveti, sıçrama testi ve arteriyelize venöz kan gazı analizi yapılmıştır. Gönüllüler SF-36, Fiziksel Aktivite Ölçeği, SYBD, Beck Depresyon Envanteri, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi ve McGill Ağrı Anketi ile değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılımı Shapiro-Wilk testi ile değerlendirildikten sonra gruplar arasındaki farklar Student t-testi veya Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. $p < 0.05$ istatistiksel anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Her iki grup arasında yaş, cinsiyet dağılımları, vücut kompozisyon değerleri ve fiziksel aktivite düzeyleri benzerlik göstermektedir. Kavrama kuvveti ve anaerobik güç düzeyleri arasında fark bulunmamıştır. KPET sırasında gözlenen parametrelerde (anaerobik eşik, iş yükü, kalp hızı, RER, solunum parametreleri gibi değişkenler) belirgin farklılık tespit edilmemiştir. Ancak, KYS grubunda egzersiz sırasında yorgunluk nedeni ile testi sonlandırmak isteyen gönüllü sayısı (%56,6), kontrol grubuna kıyasla önemli ölçüde daha yüksek bulunmuştur (%16,6) ve bu grubun egzersize toleransının azaldığı belirlenmiştir. Spirometri analizi sonuçları, KYS grubunun FEV1 ve MVV değerlerinin kontrol grubuna göre düşük olduğunu göstermiştir ($p < 0,05$). Kan gazı analizi sonuçlarına göre KYS grubunda kan laktat düzeylerinin daha düşük olduğu belirlenmiştir (* $p < 0.05$; Kontrol Grubu: $1,810 \pm 2,246$ cLac mmol/L; KYS Grubu: $1,337 \pm 1,947$ cLac mmol/L). Gruplar arasında anket sonuçlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($p < 0,05$; $p < 0,0001$).

Sonuç ve Öneriler: Çalışmamızın sonuçları KYS'nin daha iyi anlaşılması ve etkili tanı ve tedavi stratejilerinin geliştirilmesinin önünü açabilir. Bu konuda daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Bu çalışma Yeditepe Üniversitesi Araştırma Projeleri ve Bilimsel Faaliyetleri Destekleme (YAP) Komisyonu tarafından desteklenmiştir. (Proje numarası: YAP-AP-SAB-23037)